

A KÚRIA mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.VII.30.288/2014/4. szám

A Kúria a Dr. Szabó Róbert Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a Dr. Szabó Judit Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen taggyűlési határozatok felülvizsgálata iránt a Székesfehérvári Törvényszéken 17.G.40.058/2013. számon indult és a Fővárosi Ítéltábla 2014. április 10-én kelt 16.Gf.40.807/2013/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében a jogerős ítélet ellen az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 6350 (hatezerháromszázötven) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes az alperes társaság tagja, aki meghatalmazottja útján vett részt a 2013. május 6-án tartott taggyűlésen.

Az 1451 igen, és a felperes 200 nem szavazatával meghozott 15/2013. (05.06.) számú taggyűlési határozattal a jelenlévők elfogadták a társasági szerződés módosítását. Eszerint a korábbi: „Az üzletrész adásvételi szerződésen kívüli más jogcímen történő átruházását a jelen társasági szerződéssel a tagok kizárják.” rendelkezés helyébe: „Az üzletrésznek adásvételi szerződésen és apportáláson kívül, más jogcímen történő átruházását a tagok a jelen Társasági Szerződéssel kizárják.” rendelkezés lépett. A módosítás tartalmazza azt is, hogy a korábbi: „Az üzletrésznek mint vagyoni értékű jognak egy másik társaságba történő apportálásához a társaság hozzájárulása szükséges” rendelkezés helyébe: „Az üzletrésznek kívül álló személyre történő átruházásához, valamint az

üzletrésznek egy másik társaságba történő apportálásához a társaság hozzájárulása szükséges. A beleegyezés megadásáról a taggyűlés egyszerű szótöbbséggel dönt." kikötés lépett.

A taggyűlésen jelenlévők a fenti szavazataránnyal fogadták el a 17/2013. (05.06.) számú taggyűlési határozatot is. A szerint: „A szerződésben foglalt kötelezettségek növeléséhez, új kötelezettségek megállapításához, vagy egyes tagok külön jogainak csorbításához, az üzletrész külső tagra történő átruházásához mindenkor taggyűlés egyhangú határozata szükséges." rendelkezés helyébe „A szerződésben foglalt kötelezettségek növeléséhez, új kötelezettségek megállapításához, vagy egyes tagok külön jogainak csorbításához mindenkor a taggyűlés egyhangú határozata szükséges." rendelkezés lépett.

A 24-29/2013. (05.06.) számú, 6 tag üzletrészének egy létrehozandó korlátolt felelősségű társaságba történő apportálásához való hozzájárulásról szóló taggyűlési határozatokat, a résztvevők egyszerű szótöbbséggel hozták meg.

A felperes keresetével a 15/2013. (05.06.), a 17/2013. (05.06.) és a 24-29/2013. (05.06.) számú taggyűlési határozatok hatályon kívül helyezését kérte. Előadta, hogy azok a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban Gt.) 153. §-át megsértve egyhangú szavazat helyett szótöbbséggel kerültek elfogadásra. Állította, azzal, hogy a társasági szerződés kívülálló részére történő üzletrész átruházáshoz egyhangú beleegyező határozathozatalt írt elő, valójában a tagok számára vétó jogot biztosított e kérdésben. E vétó jog elvesztése a tagok külön jogának csorbítását jelenti, így a Gt. 153. §-a értelmében e tárgyban a társasági szerződés csak egyhangú határozathozatallal lett volna módosítható.

Kifejtette azt is, miután az üzletrészek apportálásának lehetősége ugyancsak a kívülállóra történő átruházás körébe tartozik, csorbítja a tagok elővásárlási jogát, elveszi tőlük annak lehetőségét, hogy megakadályozzák kívülálló társaságba kerülését. Ezáltal e kérdésben is – véleménye szerint – csak egyhangú döntéssel lehetett volna meghozni a szerződés módosításáról szóló határozatot.

A felperes a jogellenesen elfogadott 15. és 17. számú taggyűlési határozatokra tekintettel, jogellenesnek tartotta az egyszerű szótöbbséggel elfogadott, az egyes tagoknak üzletrészeik más társaságba történő apportálásához való hozzájárulásról szóló 24-29. számú határozatokat is.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Vitatta, hogy az üzletrésznek kívülállóra történő átruházása tekintetében korábban előírt egyhangú határozathozatal követelményének módosítása bármely tag, így a felperes külön jogát csorbította volna. Utalt arra is, hogy a társasági szerződés korábban is lehetővé tette az üzletrész apportálását. Az üzletrész átruházására vonatkozó szabályokkal

azonban az erre vonatkozó rendelkezés nem állt összhangban. Előadta, a pontosítás elfogadására ezért került sor. A társasági szerződésmódosítás emiatt tartalmazza: az üzletrész kívülálló részére adásvételi szerződésen és apportáláson kívül más jogcímen nem ruházható át.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította.

Jogi álláspontja az volt, hogy külön jognak csak olyan jog tekinthető, amely más tagot nem illet meg, vagy nem minden tagot illet meg. Nem tekintette ezért külön jognak a társaság minden tagját, ugyanolyan feltételek mellett megillető jogot. Úgy ítélte, hogy az üzletrész kívülálló részére történő értékesítéséhez korábban előírt egyhangú határozathozatal követelményének társasági szerződés módosítással történő mellőzése, az erről szóló 17/2013. (05.06.) számú, minősített szótöbbséggel elfogadott taggyűlési határozat nem sértette a Gt. 153. §-át.

Az elsőfokú bíróság utalt arra is, hogy a megelőzően hatályos társasági szerződés is lehetővé tette apportálással az üzletrész kívülállóra történő átruházását. Így alaptalannak tartotta a felperes ezt érintő jogának csorbítására való hivatkozást. E körben sem tudott ezért az elsőfokú bíróság jogszabálysértést megállapítani. Miután a társasági szerződés módosítását a jogszabályokkal összhangban állónak találta, az elfogadását követően, egyszerű szótöbbséggel hozott 24-29. számú határozatok jogellenességét sem tudta megállapítani.

A felperes fellebbezése folytán eljáró ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta. Az alperes 15/2013. (05.06.), 17/2013. (05.06.) és 24-29/2013. (05.06.) számú taggyűlési határozatait hatályon kívül helyezte.

Jogi álláspontja az volt, azáltal, hogy a társasági szerződés korábbi rendelkezése előírta, hogy kívülálló részére az üzletrész csak a taggyűlés egyhangú hozzájárulása mellett ruházható át, a taggyűlésen megjelent, de a határozathozattal egyet nem értő, akár egyetlen tag részére is jogot biztosított arra, hogy a társaság beleegyezésének megadását megakadályozza. Úgy ítélte ezért, hogy e társasági szerződési rendelkezés módosítására is csak egyhangú határozattal kerülhetett volna sor. Ellenkező értelmezés esetén ugyanis csorbulna a tagoknak az egyhangúság követelménye által biztosított azon joga, hogy megakadályozhassák az üzletrész kívülálló tagra történő átruházását. Tévesnek tartotta ezért az elsőfokú bíróság azon jogi álláspontját, hogy a 17/2013. (05.06.) számú taggyűlési határozat nem volt jogszabálysértő.

A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a 15/2013. (05.06.) számú határozat nem vezetett be új jogintézményt, mert a társasági szerződés korábban is tartalmazott rendelkezést az üzletrésznek apportálás útján történő átruházására vonatkozóan. Figyelemmel arra azonban, hogy ez tartalmában kívülálló tagra történő átruházást jelentett, ezért ehhez is a

társasági szerződés rendelkezése szerint, az ítéltábla értelmezése alapján, a taggyűlés egyhangúlag meghozott, beleegyező határozatára volt szükség. Jogellenesnek tartotta emiatt a nem egyhangúlag meghozott 15/2013. (05.06.) számú határozatot, amely a taggyűlés egyszerű szótöbbségét írta elő az ily módon történő átruházáshoz való hozzájáruláshoz.

A másodfokú bíróság a megelőző jogsértő módon történt módosításra tekintettel, az egyszerű szótöbbséggel meghozott 24-29/2013. (05.06.) számú határozatokat is jogellenesnek minősítette.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Előadta, hogy a támadott határozatok a Gt. 152. §-át, illetve a 153. §-át sértik. Állította, hogy a társasági szerződés tartalmát a tagok a vonatkozó jogszabályok keretei között szabadon határozzák meg. Nincsenek elzárva attól, hogy a társasági szerződés előírja, mindazokban a kérdésekben, amelyekben a tagok egyhangú határozattal döntenek, a társasági szerződés is csak egyhangú határozattal módosítható. Az ítéltábla álláspontjával szemben azonban hangsúlyozta, az ilyen jellegű kötelezettséget a társasági szerződésnek vagy a jogszabálynak tartalmaznia kell. Figyelemmel arra, hogy sem a Gt., sem az alperesi társasági szerződésnek erre vonatkozó előírása nem volt, a Gt. 152. §-a értelmében - vélekedése szerint - a perbeli módosításról szóló határozat meghozatala, egyhangúság hiányában sem volt jogszabálysértő.

A háromnegyedes szótöbbséggel elfogadott társasági szerződés módosítás alapján pedig, az apportáláshoz való hozzájárulásra előírt egyszerű szótöbbséggel meghozott határozatokat ugyancsak nem tartotta jogellenesnek. Az alperes kifejtette azt is, hogy a Gt. 153. §-ában írt külön jog fogalma az elsőfokú bíróság jogértelmezése szerint fogadható csak el. Mivel nem az egyes tagok külön joga szenvedett sérelmet, a Gt. 153. §-ában előírtak alapján sem látta indokoltnak az egyhangú határozatra vonatkozó követelmény felállítását. Az alperes érvelt azzal is, hogy az üzletrész kívülállóra történő átruházása esetén nem az egyes tag, hanem a taggyűlés hozzájárulására van szükség a Gt. 126. § (1) bekezdése szerint. Erre tekintettel is állította, hogy a kérdéses társasági szerződésmódosítás a tag külön jogát nem érintette.

A felperes a jogerős ítélet hatályban fenntartását kérte.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta. Megállapította, hogy a támadott határozat az abban megjelölt jogszabályokat nem sérti.

Nem vitásan, a Gt. 152. §-a szerint, a társasági szerződés módosításához - ha a törvény eltérően nem rendelkezik - a taggyűlés legalább háromnegyedes szótöbbséggel hozott határozata szükséges. E megfogalmazásból következik, hogy nemcsak a törvény, mint pl. a Gt.

153. §-a, hanem a társasági szerződés is előírhat háromnegyedes szótöbbséget meghaladó szavazatarányt vagy akár egyhangú határozathozatalt a társasági szerződés módosításához általában vagy egyes rendelkezések tekintetében.

Az alperes társasági szerződése a társasági szerződés módosításához szükséges szavazat arányra előírt törvényi rendelkezésektől nem tért el. Ugyanakkor úgy rendelkezett, hogy - a társasági szerződés módosítását egyébként nem igénylő - üzletrész kívülállóra történő átruházásához, a társasági szerződés által előírt beleegyezés megadásához, a taggyűlés egyhangú határozata szükséges. A társasági szerződés ezen rendelkezése azt jelentette, hogy az alperes élt a Gt. 20. § (6) bekezdése nyújtotta lehetőséggel és a Gt. által előírt, az adott kérdésben való döntéshez szükséges egyszerű szótöbbség helyett egyhangúságot írt elő.

A felülvizsgálati eljárásban, figyelemmel a felülvizsgálati kérelem tartalmára, abban a jogkérdésben kellett a Kúriának állást foglalnia, hogy a Gt. 153. §-ában szereplő „az egyes tagok külön jogai csorbítása” szövegrész alatt mi értendő. Csak az minősül-e „külön jognak”, amit a Gt. által tételesen biztosított jogokon túlmenően a társasági szerződés biztosít a társaság egy vagy több tagjának (például a törzsbetét nagyságától eltérően több szavazati, illetve osztalék jog biztosítása), avagy az is, ami a társaság valamennyi tagját megilleti.

A Kúria osztotta a másodfokú bíróság azon jogi álláspontját, hogy a Gt. 153. §-ában írt „külön jog” fogalma nem szűkíthető le az első esetkörre. Külön jogként értékelendő a társaság valamennyi tagját megillető, nem a Gt., hanem a társasági szerződés alapján fennálló jog is. Lehetséges, hogy ezen külön jog ismeretében, esetleg annak döntő jelentőséget tulajdonítva váltak a tagok a társaság tagjává. Az adott tényállás mellett ilyen külön jognak tekintendő, hogy bármely tagnak lehetősége van a társasági szerződés rendelkezése szerint - amennyiben a taggyűlésen jelen van - az üzletrész kívülállóra történő átruházását (apportálását) megakadályozni, mivel a társaság ahhoz történő beleegyezéshez a taggyűlés egyhangú határozatára van szükség. Ezen külön, akár vétőjognak is nevezhető, minden tagot megillető jog elvesztése is okozhat olyan sérelmet, mintha például egy tagnak biztosított többlet szavazati jog kerül csökkentésre, megszüntetésre. A fent kifejtettekből következően, az alperes társasági szerződése által biztosított külön jogot a társaság csak a taggyűlés egyhangú határozatával csorbíthatja, szüntetheti meg jogszerűen.

Mindezekre tekintettel helyesen állapította meg a másodfokú bíróság, hogy mind a 15/2013. (05.06.) számú, illetve a 17/2013. (05.06.) számú taggyűlési határozatok elfogadásához a taggyűlésen jelenlévők egyhangú szavazatára lett volna szükség. Miután a

társasági szerződésmódosítást jogellenesen, nem egyhangúlag fogadták el a jelenlévők, a 24-29/2013. (05.06.) számú, a jogszabályba ütközően elfogadottnak minősülő társasági szerződésmódosítás által előírt egyszerű szavazattöbbséggel meghozott határozatok ugyancsak jogszabálysértőek.

A Gt. 45. § (1) bekezdésében írt feltételek fennállása miatt, a Gt. 46. § (2) bekezdése alapján, a jogsértő határozatok hatályon kívül helyezéséről jogszerűen döntött a másodfokú bíróság.

A Kúria ezért a jogszabályokkal összhangban álló, eljárási szabálysértés nélkül meghozott jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Pp. 270. § (1) bekezdése, illetve 78. § (1) bekezdése szerint az alperes köteles a felperes jogi képviseleti munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költségét megtéríteni. A Kúria ennek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése, (5) bekezdése és 4/A. §-a alapján határozta meg, általános forgalmi adóval emelt összegben.

Budapest, 2015. február 26.

Dr. Vezekényi Ursula s.k. a tanács elnöke, Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes s.k. előadó bíró, Dr. Osztovits András s.k. bíró

A kiadmány hitelül: